

Sjung din glädje, Maria

Juloratorium i sju sånger

Gud kommer till jorden i mänsklig gestalt, den händelse som vände tiden och fick den att börja om på nytt.

Gud får ett mänskligt namn; Jesus. Blir så osannlikt synlig för våra ögon och delar alla våra villkor, även de mest hjälplösa.

Mitt i detta drama finns en annan människa som kom att spela en roll som gör henne unik bland alla andra människor; Maria. Varken den helt vanliga, modiga unga tjejen eller den sakraliserade Madonnan. En roll med en sådan tyngd att hon aldrig skulle ha kunnat bära den om inte hon samtidigt varit buren.

"Varför just du, Maria. Bland alla kvinnor, varför just du?"

"Blir du verkligen mamma till Gud?"

"Vad hade du väntat dig? Ett stall...?"

Vi följer Maria i den tidlösa julberättelsen uppuren av profetrösten i bakgrunden. Alla dessa frågor vi har velat ställa henne. Nu gör vi det.

Sjung din glädje, Maria

Text: Åsa Hagberg

Musik: Maria Löfberg.

Besättning: Kör SATB (ex Kyrkokör + Diskantkör), solister, stråkar, flöjt, oboe, klarinett och fagott samt triangel och pukor.

Omfattning: ca 1 timme.

Uruppförande: Trettondagen 2014.

Oratoriet kan ses som en vandring genom de stora händelserna runt bebådelse och jul. Till vår hjälp har vi 3 röster, som i en tretvinnad tråd ger oss hela bilden.

Berättarrösten

Berättelsen återgiven i presens just när det sker. Alltså inte en evangelist som återberättar i efterhand, utan händelseförloppet målas upp i sitt nu, framförallt i de sju sångerna. Olika röster avlöser varandra som berättare; kören, Maria, Josef ...

Profetrösten

Från nuet till det tidlösa. Profetrösten lägger sig mellan sångerna som en bärande fond i de gammaltestamentliga citat som redan långt tillbaka förutsagt hela skeendet.

Mariarösten

Maria själv och de (oftast kvinnor, men ibland hela kören) som vänder sig till henne med sina frågor och som därigenom låter oss se händelseförloppet genom hennes ögon – och paradoxen av Jesu mänsklighet och gudomlighet.

Översikt:

1. *Gabriel, sändebud* (Marie beb, Gabriel)
2. *Du store, du mäktige* (Marie beb, Magnificat)
3. *Öppna rum i natt* (julnatten, vägen till Betlehem)
4. *En natt, ett skri* (julnatten, födelsen, herdarna)
5. *Änglavakt* (Sön e jul, flykten)
6. *Stjärnans glädje* (Trettondagen, vise män)
7. *Gloria* (Trettondagen, hela jordens lovsång)

Mellanrummen i sångerna vävs samman av 6 bryggor. I sångerna dominerar texten uttrycket, medan bryggorna är mer ordfattiga och ger musiken och dramat friare utrymme att skapa och foga samman.

Påskoratorium:

Med likartad uppbyggnad finns också *Är han din, Maria?* – ett påskoratorium i åtta sånger. Dessa båda kan kombineras.

Gabriel, sändebud

Maria, Maria ...

Vakna, Maria, upp ur din dröm,
utanför ditt fönster börjar det gry.
Ser du hur morgonen tänder sitt ljus,
väcker din himmel bländande ny?

Lyssna, Maria, önskade steg,
osynliga vingar, svepande slag
lyfta ur tidernas mäktiga valv.
Äntligen hörs de, just denna dag!

*Gabriel, sändebud,
får sin röst av Gud:
Maria, Maria!*

Minns nu, Maria, allt vad du bett,
allting som du hoppats Gud skulle ge.
Mer än du anat förverkligas det,
tro det, Maria, tro det ska ske!

Bortom din egen gripbara gräns
kommer Gud att lägga ord i ditt bröst,
ord som blir kött av ditt liv, av ditt blod.
Lyssna, Maria, Gabriels röst.

*Gabriel, sändebud,
får sin röst av Gud:
Maria, Maria!*

”Salig, Maria, var inte rädd,
hela himlen ser dig, skyddar dig nu.
Nåden och glädjen ska ge dig ett barn,
född av den Högste, mänsklig som du.

Salig, Maria, var inte rädd,
Gud ska ge dig kraften, bli ditt försvar.
Liten på jorden men himmelens val,
nåden och glädjen, väntar ditt svar.”

*Gabriel, sändebud,
får sin röst av Gud:
Maria, Maria!*

Brygga 1

Salig, Maria, var inte rädd, Gud ska ge dig kraften, var inte rädd.

Då skall Herren själv ge er ett tecken: Den unga kvinnan är havande och skall föda en son, och hon skall ge honom namnet Immanu El, "Gud med oss". (Jes 7:14)

*Varför just du, Maria. Bland alla kvinnor, varför just du?
Jag hörde Guds röst, den kallade och jag kom. Mer vet jag inte.*

Du store, du mäktige. Att du såg mig, en liten människa.

Du store

Du store, du mäktige,
med hela världen i din blick,
att du såg mig,
en liten människa
i evighetens ögonblick.

Du säger: "Var inte rädd,
mitt ljus kommer snart."
Jag säger: "Gud, låt det ske,
ditt ljus är så klart."

Du gode, barmhärtige,
med hela världen i din hand,
att du kommer,
en liten människa,
ett barn i ockuperat land.

För den som ingenting var,
förminskad och rädd,
ska se sin ära bli stor,
i härlighet klädd.

Min lovsång, min frälsare,
mitt hjärta dansar glädjedans,
allt du lovat
gör du till verklighet
där ingen trodde att det fanns.

De säger: "Salig är du
som trodde ändå,
i livets omöjlighet,
vem kunde förstå?"

Du store, du mäktige,
med hela världen i din blick,
att du såg mig,
en liten människa
i evighetens ögonblick.

Brygga 2

Att du kommer, en liten människa. Att du kommer.

Men från dig, Betlehem i Efrata, så obetydlig bland Judas släkter, skall jag låta en härskare komma, en som leder sin härkomst från forntiden, från det längesedan förflutna. Ja, folket skall vara utlämnat till dess hon som skall föda har fött. (Mika 5: 2-3)

*Blir du verkligen mamma till Gud, Maria? Om är det sant, Maria, varför tiger du?
Nu är inte tiden att ropa. Nu är tiden att skydda det minsta Gud nånsin har varit.*

Hjälp mig skydda barnet, öppna rum i natt, öppna, öppna, öppna rum i natt.

Öppna rum i natt

Det är nära nu, jag vet det, (Maria)
min kropp blir tung av barnets kamp.
Josef, kan du vara stark nu?
Min vånda vrider mig i kramp.
Om bara någon öppnar dörren,
om bara någon tar emot
och ger en plats där barnet skyddas,
trygg för nattens alla hot.

*Hjälp mig skydda barnet,
öppna rum i natt,
sårbart lagd i våra händer,
Guds dyraste skatt.*

Vi är nära nu, Maria, (Josef)
vi orkar nog en sista bit.
Jag ska finna oss ett husrum
och Gud har hjälpt oss ända hit.
Min älskade, vad kan jag göra?
Hur lindrar jag din vånda nu?
Jag ropar mina tysta böner,
nattens himmel döljer Gud.

*Hjälp oss skydda barnet,
öppna rum i natt,
sårbart lagd i våra händer,
Guds dyraste skatt.*

Det är nära nu, jag hör det, (värdshusvärd)
en åsna skriar vid min port.
Jag har sparat bästa rummet,
mitt livs affärer går som smort.
Jag sparat det till någon kunglig,
en dyrbar säng att sova i,
men knappast den som står vi porten,
resande med åsneskri!

*Hjälp dem skydda barnet,
öppna rum i natt,
sårbart lagd i våra händer,
Guds dyraste skatt.*

Det är nära nu, jag ser det, (tjänstekvinna)
ett barn ska snart se världens ljus,
men den världen bjuder mörker
och ingenstans ett öppet hus.
Så följ mig nu hit bort till stallet,
att födas där är kanske armt,
men låt mig hämta lite vatten,
ge en plats där det är varmt.

*Hjälp dem skydda barnet,
öppna rum i natt,
sårbart lagd i våra händer,
Guds dyraste skatt.*

Brygga 3

Det är nära nu, jag vet det, nära nu, så nära.

Den dagen skall Jerusalem få höra: "Sion, var inte rädd, låt inte händerna sjunka i missmod. Herren, din Gud, bor hos dig, hjälten och räddaren. Han jublar av glädje över dig i sin översvallande kärlek."

*Vad hade du väntat dig, Maria? Välkomnande, öppna portar, ljusa rum, vad hade du väntat dig, Maria? Ett stall? Är Gud inte större än så?
Större än jag väntat, nu när jag ser det, ännu större än jag väntat.*

Himlens mäktige, livets helige blir så liten som vi. O, Maria, det är kärlek, så stor den kan bli.

En natt, ett skri

En natt i det tysta och gömda,
inte ens i ett riktigt hus,
Maria får kämpa och blöda
i sken av en lyktas ljus.
I sällskap av djuren i stallet,
vid krubban intill en ko,
med Josef som styrkande händer,
en smekning som orkar tro.

Ett skri tränger fram genom rummet
när ett barn ger sitt första ljud,
så liten, så ömtåligt nyfödd,
så sårbar blir också Gud.
Maria som kämpat så länge
får barnet intill sin barm
där hjärtslagen möter varandra,
där gör hon den lille varm.

*Himlens mäktige, livets helige
blir så liten som vi,
o, Maria, det är kärlek
så stor den kan bli.*

Hon ser inte himlen där uppe
när den brister av änglasång,
hon lindar den lille och slumrar
en natt som har varit lång.
Men herdarna ute på fältet
förskräcks av en änglasyn
tills glädjen tar över i sången
som jublande fyller skyn.

De springer som aldrig de sprungit
tills de bultar på stallets port,
att se det som änglarna lovat,
ett under, så märkligt stort.
Maria kan höra dem komma,
hon lyssnar till allt de sett,
då tar hon Guds löfte i famnen,
där vaggas Guds ömhet mätt.

*Himlens mäktige, livets helige
får en människas namn,
o, Maria, låt din ömhet
ge tröst i din famn.*

Brygga 4

Blir så liten som vi, så liten, så ömtåligt nyfödd som vi.

Så säger Herren: Rop hörs i Rama, klagan och bitter gråt: Rakel gråter över sina barn. Hon låter inte trösta sig, ty hennes barn finns inte mer.

Så söt han är, Maria! Så näpet liten, så mjuk mot din kind. Vad fruktar du, Maria, vem kan han hota, vem skulle bli rädd?

Shhh! Allt! Allt hotar han, allt som skyr Guds ljus. Väck inte mörkret.

Men barnet har änglavakt, det barnet har änglavakt.

Änglavakt

En ondska för stor att begripa
vid tomhetens yttersta gräns,
en kyla helt utan hänsyn
i kamp för sin existens.
Herodes ger ondskan två händer
i tron att den ger honom makt
att utplåna kärleksrösten,
men barnet har änglavakt.

*Josef, du måste vakna!
Lämna denna by,
ta Maria och barnet,
skynda er att fly!*

Den närmar sig fort över fälten,
den löper i hästarnas lopp,
med svärd i handen som vapen
att släcka ett nyfött hopp.
Herodes, han bröstar sig kungligt
i tron att det ger honom makt
att sluta Guds kärleksögon,
men barnet har änglavakt.

*Josef, du måste vakna!
Lämna denna by,
ta Maria och barnet,
skynda er att fly!*

Gud själv blev en flykting på jorden,
Gud själv måste gömma sig först
och drömma människors drömmar,
och smaka en mänsklig törst.
Maria får bära den lille
och minnas vad Gabriel sagt,
det barnet som bär Guds rike,
det barnet har änglavakt.

Brygga 5

Gud själv blev en flykting på jorden, Gud själv måste gömma sig först.

Nu har Herren talat, han som skapade mig till sin tjänare redan i moderlivet. Det är inte nog att du ... upprättar Jakobs stammar ... jag skall göra dig till ett ljus för andra folk, för att min räddning skall nå över hela jorden ... Kungar skall se det och resa sig, furstar se det och böja knä, därför att Herren är trofast, Israels Helige, som utvalde dig.

*Vågar du, Maria? Vågar du öppna dörren? Du vet vad som kan hända.
Ja, jag vet vad som kan hända.*

I skarven mellan nattens välde och gryningshimlens skälvning, Maria, låt din oro vila.

Stjärnans glädje

I skarven mellan nattens välde
och gryningshimlens skälvning,
en stjärna med sin starka låga
ger världen hopp om räddning.
Maria bävar i sitt hjärta,
sin glädje bär hon tyst
med läpparna mot barnets huvud,
det minsta som hon kysst.

*Men ute lyser stjärnans glädje utan ord, Guds hemlighet,
tydd av dem som väntat på den, Gud, ett barn av mänsklighet.*

Maria, hör du steg där ute?
Vem är det? Är det vänner?
Kamelers bröl och nya röster
med ord du inte känner.
Det kommer fler, det kommer många,
i kunglighet och glans.
"Var finns det barn som stjärnan lovat?
Var finns det någonstans?"

Där ute lyser stjärnans glädje ...

Maria, låt din oro vila,
låt Josef genast öppna,
låt kungar se Guds största ömhet
förundrade och häpna.
Så stor han är, den nyfött lille,
där kungar faller ner
med guld och doft av dyrbar myrra,
så stort är det som sker.

I skarven mellan nattens välde
och gryningshimlens låga,
så mycket ska det barnet bära,
så mycket ska det våga.
Maria, låt din glädje sjunga
som stjärnan utanför,
som kungarna, som herdars röster,
som barns och änglars kör.

Där ute lyser stjärnans glädje ...

Brygga 6

I skarven mellan nattens välde och gryningshimlens låga, Maria, låt din glädje sjunga.

Det folk som vandrar i mörkret ser ett stort ljus, över dem som bor i mörkrets land strålar ljuset fram. Du låter jublet stiga, du gör glädjen stor ... Oket som tyngde dem, stången på deras axlar, förtryckarens piska bryter du sönder ... Stöveln som bars i striden och manteln som fläckats av blod, allt detta skall brännas, förtäras av eld. Ty ett barn har fötts, en son är oss given. Väldet är lagt på hans axlar, och detta är hans namn: Allvis härskare, Gudomlig hjälte, Evig fader, Fredsfurste.

*Tror du det fortfarande, Maria? Du är mamma till Gud? Hela jorden ska prisa dig.
En liten tid bär jag den som låter sig bäras, en liten tid, den Evige. Så hörde jag Guds röst och kom. Mer vet jag inte.*

Gloria, Gloria, in excelsis Deo.

Gloria

*Gloria, gloria, gloria
in excelsis Deo.*

De som vandrar i mörker,
i dödsskuggans land,
ser ett ljus lysa klart.
Ser en stjärna i natten,
den ljusaste född,
lysa upp underbart.

Underbar i råd, väldig Gud,
evighet av frid.

De som flyr ifrån strider,
en hungrande fred,
ser ett ljus lysa klart.
Ser en stjärna i natten,
den varmaste född,
lysa upp underbart.

Underbar i råd, väldig Gud,
evighet av frid.

De som lyssnar till glädjen
i änglarnas sång
ser ett ljus lysa klart.
Ser en stjärna i natten,
den dyraste född,
lysa upp underbart.

*Gloria, gloria, gloria
in excelsis Deo.*